

VUK KRNJEVIĆ VERSEI

SZARAJEVÓ AZ IGMANRÓL NÉZVE

Álló éjszaka süt a ragyogó holdvilág, boszorkánymester,
mintha nem lenne ébredés: egyik arca
vigyorogva leng, hogy bűtől epedj el, a másik meg
nem volt sehol, nehogy utat találj.

Ne nézd sötét éjének idejét, a csillogás mögött
kicsinyke fény hunyorog, akár a fulladozó.
Tágasság tenyérbe gyűjtve, kihűlt hamu,
a mímelő hívása: hogy eszedet veszítsd.

Békésen pillant rád víztől áttetsző szemével,
melyben a hold fénye ring: megnyílik
a föld televénye. Szája szemed hörpintette ki,
a holdtól agyad mind lágyan kiapadt.

Hideg érintéssel ha bőrödre terül, akár a kígyó,
átömleszti ereidbe vérét: hogy megrohadj.
Óriás teste holdfénybe burkoltan
fogát mutatja majd, észrevétlen falja föl szívedet.

Álló éjszaka süt a ragyogó holdvilág, akár a kórság,
mintha nem lenne rá ír: hajnaltájt magadhoz térve
látod, már késő. Véredet megmérgezte vére,
és körbe járva kering, akár a vak.

SZARAJEVÓ A TREBEVIĆRÓL NÉZVE

Íme, másik arca: a részeg verőfényen a minaret remeg az áthevült levegőben. A nap delelőjén évek is könnyűszerrel elszállnak. Hogy itt voltál s tovahaladtál, tudtul sem veszed, mint a fogadóból távozó.

Enyhén meg-megrezzenő, akár a sárga jegenyék a szél alatt, kislányka vagy, kinek melle inge alatt ugrándozik, míg a lejtőn fut lefelé. Behízleged magad, elvenni sóvár szemek világát.

Vakítón felcsillámló kép, óarannyal keretézve, ahogy bölcs ötvösök munkálkodták köréd: szíved pestistől fertőzötten a földben szunnyad, akár a súlyos kábulatokra csábító vágy, hogy megbabonázzon.

Még ittasultan táncolsz körbe, de a ragyogás mögül éj közeleg: lecsapódik a tejszínű fagyosság. csontokba veszi be magát. Még lengve ráng a minaret a szemben, ám a vastag nyirkosság rajtad ütött.

Alomba merült kép, sötétből és csúztól lefojtottan, a nap utolsó lövedéke homlokon talál, míg pestistől fuldokolsz a nedves éj markában, míg kihunysz az ökölbe szoruló kéz ujjai között.

SZARAJEVÓ A GRDONJRÓL NÉZVE

A nap a holdat űzi, a hegy mögé beűzi a pitymallatot föloldani. A város hótól belepve földeregett, mintha szűz hó takarná, mintha súlyos álom váltig nyomasztaná.

Megkövült térség, meredeken száll fel a füstöd, akár a gyertyatartó, s olvasnád magadra halotti beszéded. A hó bájosan burkol be zúzos miseruhába, akár a javasasszony, hogy megrontott lelked kigyógyítsd.

Sötét erdőkből, hegyekből, fennsíkokról
alászáll az odvas idő, a sűrű, déli szél.
Ragályod, kikezdve langyos fuvalomtól,
terjed, akár a bűz, nő fölpuffadt vízbefúltként.

Mutatkozol régi viseletedben, tettető,
sáros szurdokokkal, zavaros folyóval, amelyben
a szél hangjai dalolnak: míg új arcodat megleled
és pompától áthatva fölkinálad, mint elsődlegest.

Ám ahogy följebb ér a nap s a ködölés eloszlik,
ezt a ruhádat is leveti, hogy egészen lemeztelenedj.
A hó mögött, ha vonakodva egészen elolvad,
eszélős arcod tünezik majd elő.

BRECHT TÉRSÉGEIBEN

Itt nyugszik a szegény BB országa földjében,
a közös örökségben.

Az ördög ragadta el.

Kissé odébb a ház, ahol lakott.
Minden nagyon közel van. Színháza sincs messze.

Míntha mindent kéznél szeretne tudni.

Milyen sora lehet ott?

Itt, a színházban az ő szavait adják,
a házban Bertolt múzeuma van;
a sírban meg csontjai.

Minden húsa lemarva.

Csak a szavakat ízlelheted:
Maria A fellegként lebeg bennük.

Milyen sora van ott.

Madarak csipegetik a kölest, amit a feledésbe vetek
Bertolt lelke üdvéért.

Mohón szemelgetik.

A múzeum faláról az a gonosz japán maszk
mered rám, amelyet Brecht megénekelte.

Milyen sorod van ott.

Hallani szeretnék, nem csupán hallgatni téged.

Hallasz-e.

Ebben a temetőben sokkalta régebben fekszik Hegel.

Neki sem jobb.

BOSNYÁKOK A KURFÜRSTENDAMMON

A bosnyákok a Kurfürstendammon,
akár a doberani templom arabeszkjei.
Az arabeszkeket Konstantinápolyból hozták
a régi idők kereszties vitézei.
A bosnyákok vonaton érkeztek
megkeresni a kenyerüket.

Az arabeszkés oszlopok csillámlanak Mecklenburgban,
a bosnyákok Berlinben gödröt ásak maguknak.
Gyönyörűségés oszlopok örökre Doberanban,
a fáradt bosnyákok hazatérésről álmodnak.

Honfitársaim biztosan hazajönnek.
Nem hagyják befalazni magukat
e lerombolt templomba a Ku-dammon.

„Ez a kékes ködölése — mondja az egyik bosnyák —
Jekovacra emlékeztet engem,
amikor éjszaka fölgyulladnak a lámpák.”
Engem pedig a templomra Doberanban.

Honfitársaim hazajönnek, bizonyára.
Vagy elevenen, vagy ólomkoporsóban.
Nem itt fognak elporladni csontjaik.

UNTER DEN LINDEN

Ablakomból nézem a sudár hársakat,
csemetéket szinte.

Hajladoznak az észak felől fúvó
téli szélben.

Nyöszörög a szél a jégkéreg koponyacsonton,
engesztelés a lemészároltakért.

Nem figyelik ők a szelet, de halljuk mi:
ver a szív.

Az üveg mögül nézem a fiatal hársfákat,
nekifeszülnek a szélnek.

Reszketnek a fagyos éjszakában,
akár a siratóasszonyok.

BRASNYÓ István fordításai